

Ym Kirjaamo

Lähettilä: Marko Lappalainen <marko.lappalainen@nautakasvattamot.fi>
Lähetetty: 19. toukokuuta 2014 23:59
Vastaanottaja: Ym Kirjaamo
Aihe: Lausunto ns. nitraattiasetukseen.

Lainsäädännön vaikuttavuus yleensä.

Lainsäädännön tulee olla kiinni omassa ajassaan ollakseen tehokas.
Ei jälkijunassa mutta ei myöskään ennen aikojaan.

Hyvän lainsäädännön tulee olla myös verrattavissa kilpailijamaihin.

Liian kunnianhimoiset tavoitteet tai vanhanaikaisiin ja vääränlaisiin tutkimuksiin nojaavat johtopäätökset vesittävät koko lainsäädännön vaikutukset ja uskon lain säätäjään.

Tarkalla lainsäädännöllä ei saa myöskään tehdä muuta politikointia.

Jos halutaan vaikuttaa lihantuotantoon maailmanlaajuisesti ei se saa johtaa ympäristölainsäädännön tarpeettomaan kiristämiseen Suomessa.

Tehokkaan lainsäädännön tulee olla kiinni omassa alassaan ja omassa maassaan.

Käytännön toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä tulisi myös olla laatimassa operatiivista toimintaa tekeviä henkilöitä.

Nitraattiasetuksen asetusluonnoksen laadinnasta kytkös operatiiviseen toimintaan näyttää puuttuneen.

Mistä se selviää? Kiireisellä aikataululla pyydetään lausuntoa maanviljelijöitä koskevaan asetusluonnokseen kesken kylvötoiden.

Joko tarkoituksella etteivät maanviljelijät pääsisi jättämään lausuntoa tai tahattomasti koska maanviljelijöiden näkemyksestä ei olla kiinnostuneita tai maanviljelijöitä asian ei uskota kiinnostavan. Pyydän hallinnon alaa heräämään tämän päivän todellisuuteen.

Ympäristöhallintoon pesiytynyt tahallinen tai tahaton laskutaidottomuus johtaa vain asetettujen tavoitteiden vesittymiseen.

Prosenttilukuihin päästään kiinni vaikka viime vuosina harjoitetusta susipolitiikasta.

Kun asetetaan tavoitteeksi epärealistisen kunnianhimoisen sadan prosentin lisäys, saadaan lopputulokseksi viidessä vuodessa lähes kohtuullinen viidenkymmenen prosentin vähennys. (350 => 700 = 150)

Maatiloilla ei ole varaa vastaavaan lopputulokseen maatalouden ravinnehävikkien kanssa.

2. Esityksen vaikutukset

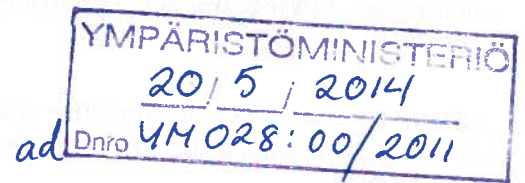
2.1. Taloudelliset vaikutukset

Esitetyistä kustannuksista.

On hieman harhaanjohtavaa käyttää voimakkaasti kehittyvällä alalla keskimääräistä varastokokoa ja laskea siitä hankkeelle hintalappu ja väittää saatua lopputulosta asetuksen muutoksen kustannuksiksi.

Uudet varastot jotka keskimäärin rakennetaan ovat kertaluokaltaan suurempia kuin varastot joita keskimäärin käytetään. Kyse ei ole tulevaisuudessa tapahtuvasta muutoksesta vaan tämän päivän tilanteesta.

Oikeasta mittasuhteesta saa kiinni jos vertaa keskimääräistä lypsykarjatilaa lehmämäärää kokonaan uusien navetoiden lehmämäärään.

(Tarkistamatta asiaa suuruusluokat ovat 25 lehmää / 75 lehmää ja lihakarjatiloiilla vielä hurjempi 40 / 240)

Toinen vääristymä on käyttää laskelman pohjana hyväksyttäviä yksikkökustannuksia ja olettaa että lantavaraston saa sillä hinnalla rakennettua.

Asetuksessa hyväksyttävistä yksikkökustannuksista on hurja vääristymä varsinkin lietesäiliöiden yksikkökustannuksen kohdalla ja tämä vääristymä kohtelee etenkin pieniä lietesäiliöitä kaltoin. Vääristä yksikkökustannuksesta on suunnittelijoiden toimesta viestitetty ministeriön suuntaan mutta jonkun yksittäisen rivin korjaaminen asetustekstiin ei aina ole mielekästä jos kokonaisuuden kanssa pystytään elämään. Itse olen tulkinut alimittaisen yksikkökustannuksen pyrkimyksenä ohjata rakentamaan minimitarvetta suurempia lietesäiliöitä, jolloin vääristymä pienenee.

Kuivalantaloidissa on samansuuntainen vääristymä hieman pienempänä mutta kuivalantaloiden katon ja rungon yksikkökustannus jää vähintään 30 % alle toteutuneiden kustannusten. (Yksikkökustannus 60 €/m², toteutunut 85 – 105 €/m²).

Huomion arvoista on, että hintaero pienissä lietesäiliöissä on suurempi kuin suurissa lietesäiliöissä mutta kuivalantaloiden katoissa tämä on toisinpäin. Pienen lantalan katto tulee halvemmaksi €/m² mutta suuren lantalan katto maksaa enemmän €/m² jännevälin kasvaessa.

Tällaisessa yhteydessä olisi suotavaa käyttää laskelman pohjana toteutuneita kustannuksia. Lukuja kannattaa kysellä vaikka Haahtelan toimistolta.

Viljelijälle tästä välittyy vähintään omituinen kuva hallinnosta. Miksi lainsäädännöllä pakotetaan viljelijät rakentamaan suurempia lantavarastoja ja investointituessa nämä pakonalaiset rakennelmat arvostetaan kustannuksiltaan alakanttiin? Suurempiin lantavarastoihin olisi päästy myös arvottamalla lantavarastojen yksikkökustannus toteutuneita hintoja suuremmaksi hyvällä avustusprosentilla jolloin pakkokeinojen tarve olisi vähäisempi.

Sama omituisuus pätee navetan pihoihin. Nyt pihatöitä ei avusteta navettahankkeissa ollenkaan. Esimerkiksi kylmän nautakasvattamon ja lantalan väli ei kuulu avustettaviin kohteisiin. Miksi ei? Piha-alue on lantalan ja lantakäytävän jälkeen koko maatilan huuhtouma-altein paikka. Lantapatterit kiinnostaa mutta navetan pääty ja lantalan edus ei. Erittäin omituista huuhtoumiin vaikuttamista.

Jos piha-alueisiin puututaan, toivoisin keppiä käytettävän porkkanan kannatteluun.

2.2 Ympäristövaikutukset

Ammoniakki.

Asetusta on tarkoitus soveltaa ammoniakin ilmaan haihtumisen ehkäisemiseksi. Suomessa. Tutkimukset joihin haihtumisen oletamat perustuvat, ovat kuitenkin tehty Keski-Euroopassa. Käsittääkseni ammoniakin haihtumiseen vaikuttaa kuitenkin mm. lämpötila ja happamuus. Sikaloihin on jo useita vuosia rakennettu lietekuiluja viilentäviä järjestelmiä ammoniakin haihtumisen ehkäisemiseksi ja nautakasvattamoissa käytetään turvetta happamana kuivikkeena samasta syystä.

Miksi meidän viileämpiä, tai talviaikaan jopa kylmiä olosuhteita ei oteta huomioon lantavarastoissa eikä pelloilla meidän happamampaa maaperää?

Onko tämä tarkoituksellista muuta politikointia ettei paljon parjattua turvepeltoa tarvitse myöntää hyväksi asiaksi?

Lannan syyslevitys.

Lyhentämällä lannan syyslevityksen aikaa kalenterista ohjataan viljelijät levittämään lantaa 'varmuuden vuoksi' ennen syksyn sateita, jolloin levitetty lanta näkee kaksi tulvaa. Syksyllä yhden ja keväällä toisen. Kuiva lannanlevityskeli yöpakkasten alettua on siirtynyt myöhemmäksi. Niitäkin tutkimuksia löytyy joissa myöhään syksyllä kynnettävään viileään maahan levitetyn lannan huuhtoumat ovat vähäisemmät kun sulaan maahan aiemmin syksyllä levitettäessä. Pintalevitystä lumiseen maahan ei tule missään nimessä sallia eikä käyttää tutkimuksen pohjana. Järjen käyttö paikallista levitysaikaa valittaessa olisi suotavaa.

Katkaistaan lannan syyslevitys vaikka kokonaan lokakuuksi, mutta sallitaan marraskuun loppupuolella tai joulukuun alussa, yöpakkasten aikaan, jonkinlainen mahdollisuus vaikuttaa lantalan täyttöasteeseen. Vaikka erillisellä paikallisella luvalla.

Näissä tapauksissa levittämättömät suojakaistat pellonreunoissa voisi olla huomattavat.

4 § Rakennelmien sijoittaminen

Joissain tapauksissa navetta on jo pohjavesialueella tai tulvan alaisella alueella.

Ehdottomalla jaloittelutarhan sijoittamiskiellolla käytännössä kiellettäisiin näiden tilojen liittyminen luomuun.

5 § Lannan varastointi

Emolehmän kuivalantalan tilavuusvaatimuksen vaatimaton 70 % nousu kuulostaa mielenkiintoiselta.

Lannan patterointi tulee sallia 1.2. alkaen.

10 § Lannoitteiden käyttö

Etäisyydet kaivoon on hyvä olla selkeästi määritelty, mutta valittujen metrimäärien tulisi toimia kahteen suuntaan.

Nyt vesikaivon rakentamista ei valvo kukaan mutta vesikaivosta aiheutuu viljelijälle velvoitteita.

Vesikaivon rakentaminen sataa metriä lähemmäs pellonreunasta tulisi kieltää tai saattaa luvanvaraiseksi.

11 § Typpilannoitemäärät

Asetusluonnoksessa ollaan tavattoman huolissaan typen käytöstä lannoitukseen.

Jos asetustekstillä haluttaisiin vaikuttaa typen huuhtoutumiseen keskityttäisiin siinä ravinnetaseiden laskentaan eikä lannoitusmääriin.

Siis sadon määrään ja pellon satopotentiaaliin. Nyt asetuksella ohjataan viherlannoituksen suuntaan ja lopputuloksena on hallitsemattomat typen huuhtoumat.

Kaikkien peltojen suurimmat typpiylijäämät on mitattu luomutilojen nurmipelloilta.

Asetustekstissä tulisi typpilannoituksen satokorjausta muuttaa viidestä edellisestä kalenterivuodesta esim. kolmeen edelliseen saman kasvilajin satokauteen.

Joillain tiloilla samalla loholla kasvatetaan ohraa esim. seitsemän vuoden välein.

13 § Toiminnanharjoittajan kirjanpitovelvollisuus

Asetuksessa säädetään erityinen kirjanpitovelvollisuus jotta hyvään ravinnetaseeseen pyrkivä viljelijä pääsisi käyttämään jo valmiiksi alamittaisia lannoitusrajoja?

Tämä kiteyttää koko asetuseräluonnoksen asennevammaisuuden.

Koetetaan pyrkiä hyvään ravinnetaseeseen ja sallitaan kunnollista kirjanpitoa vastaan riittävät lannoitusrajat ja annetaan perustason olla asetustekstin tasolla?

Marko Lappalainen, ra
Puh. 040-844 9544